MAGYAR FUTÁR

RAJNIS FERENC LAPJA

BUDAPEST, 1944. FEBRUÁR 23. — IV. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

AZ ERDÉLYI GYILKOSTETŐ

Kántor Géza felvétele

Vadászokkal

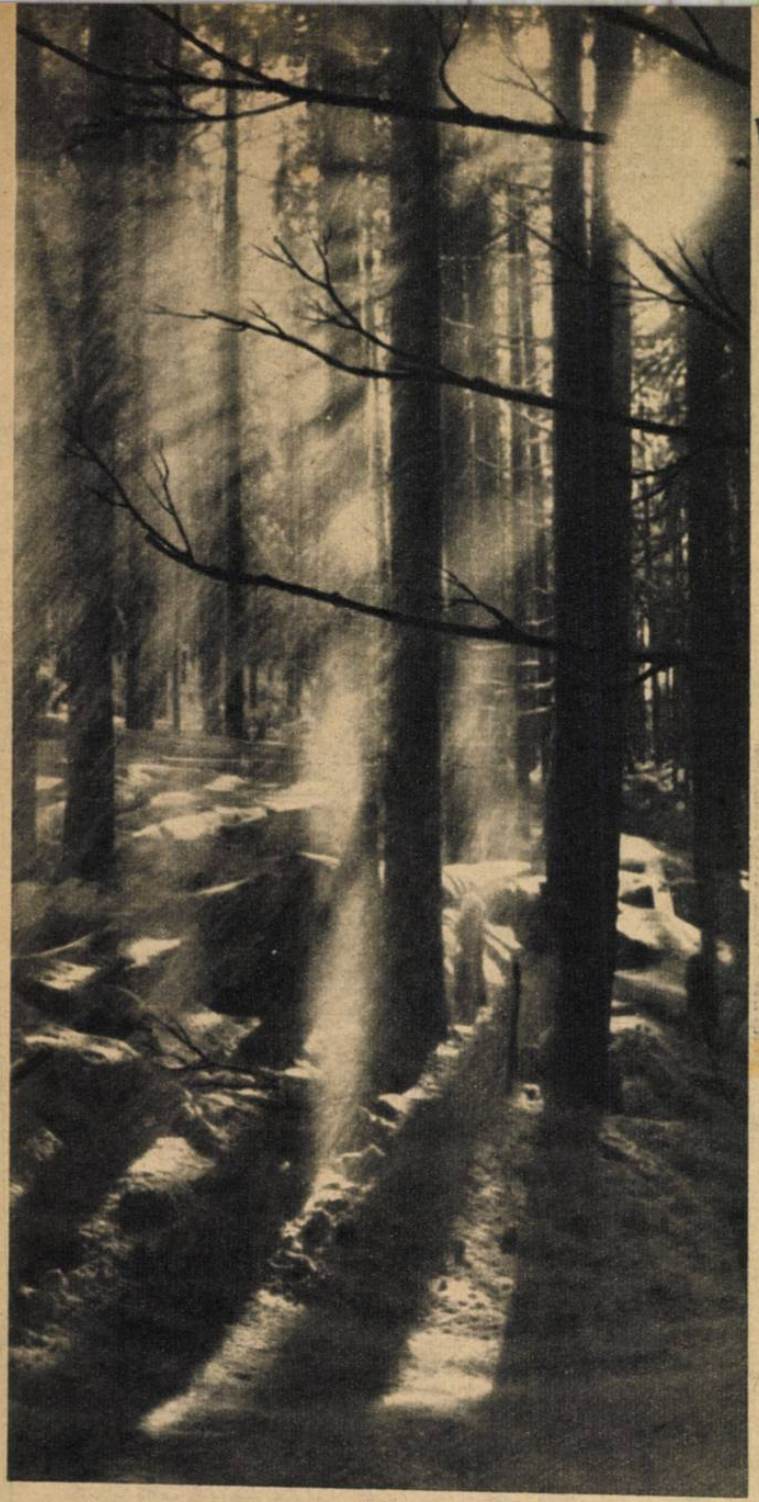

← óriás fenyők közé

EGYMÁS NYOMÁBA LÉPVE vadászok és hajtók kapaszkodnak a rengeteg csorkészútján felfelé

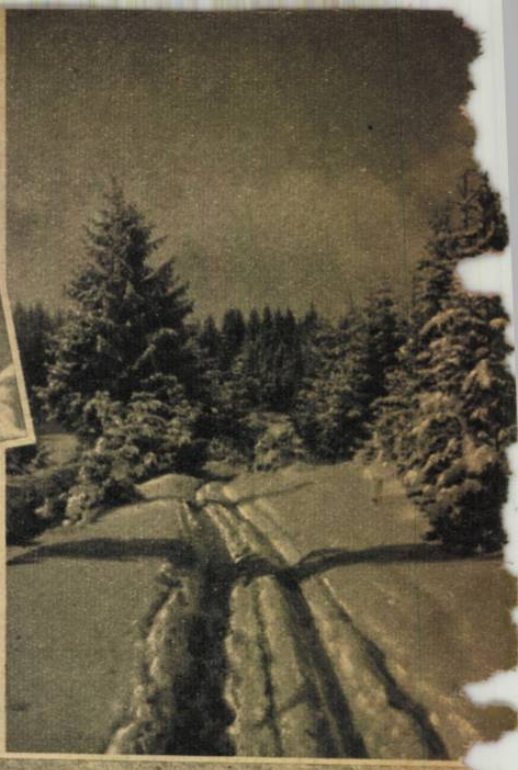

TISZTA CSEND ÉS MÉLY BÉKE uralkodik a Hargitán. Az ember nyomát csak a fás szánkók nyomai mutatják

(Andori Zoltán felvételei)

A tél puha csendjében, térdig behavazva állnak az árbocos, szép fenyők. Szél se jár a Hargitán, a Tolvajos-tető lázain csak a vadnyomok vágják fel a síma, szikrázóan fehér takarót. A kopasz bozótban árva nyulak lapulnak, s hallgatják a lombos farkát magasra emelve nyargaló ellenség: a róka lihegésének neszét. Az erecskék, melyek nyári hajnalokon fecsegésükkel felverik a rengeteg lakóit, most acélszín jégtakaró alatt szunnyadnak, s tükrükön puha talpú hiúz surran tova. Valahol, tán a régi római hadiút táján, a mély szakadékban farkas elnyujtott üvöltése hallik ... A tölgyesben szuszogva, morgolódva túrja a mély havat a vén agyaras vadkan: tavalyi makkot keres csemegének a reggelire elfogyasztott gyökerek után.

A Hargitán az ember hatalmának most nincsen nyoma. Nem raknak tüzet bolyongó furisták a tisztásokon, nem nyujtják kanyargós dalaikat a Kicsifaluból, vagy Egyházasfaluból lovat, bivalyt, birkát őrző legénykék a lázakon se. A természet egyedül maradt s örökkévaló törvényeinek parancsát uralja minden.

De ropog a fagyos hó, s a napfénnyel együtt, mely aranylándzsáival átszúrja a fenyves hajnali homályát, az ösvényeken, vadcsapásokon, lejtőkön, vágások csupasz csíkjain haladva, megjelenik a puskás vadász, hogy megzavarja az erdő törvényének rendjét s beteljesítse a ragadozók végzetét.

Süvít a golyó és a róka futása hirtelen megszakad; a támadásra ugró farkas szemében kialszik a zöld lobogás; a vadkan fogai nem érkeznek megőrölni a makk kemény héját, s a hiúz leszédül az ágról, hogy megüvegesedő tekintetében az utolsó kép a végtelen fehérség maradjon. Az életet adó. és halált hozó rengetegé ...

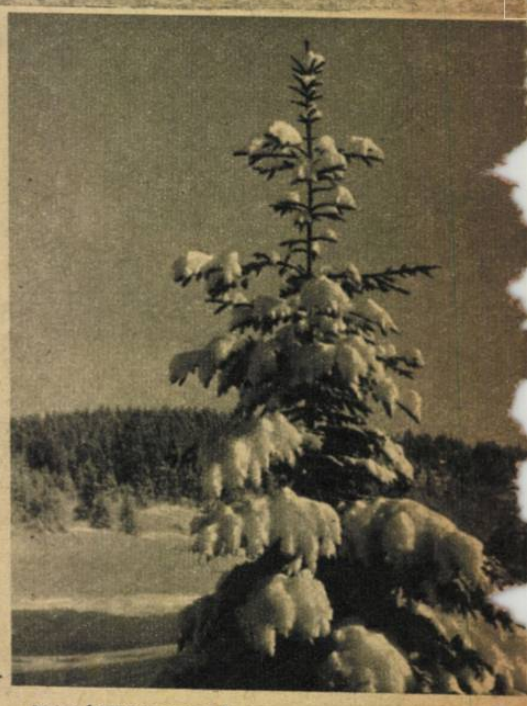

MAGÁNYOS FENYŐ az erdő szélén. A hó tiszta poézise árad róla a reggeli fényben

AZ ELSŐ VAD... A farkas támadásra lendül, de a fényképezőgép zárja és a puska ravasza egyszerre kattan. A következő pillanatban véresen bukik a ragadozó a hóba

← AZ ÁRULKODÓ NYOMOK elmondják: merre jár anyulra vadászó róka és hol csörtetett a vaddisznó. A puskások beváltanak a sűrűbe utánuk

A NYÚLPECSENYE HELYETT golyót kapott a ravasz. Lábaiban még ott van a menekülés iramának lendülete ↕

↓ SZAKÉRTŐ KEZEK HÚZZÁK LE a róka dús bundáját s a székelyek már vidáman találgatják: mennyit ér a zsákmány

↓ MOST TANULJÁK a vadászat nehéz mesterségét a fiatal drótszőrű fokszik. Izgatottan ismerkednek a vadmacska ártalmatlan tetemével

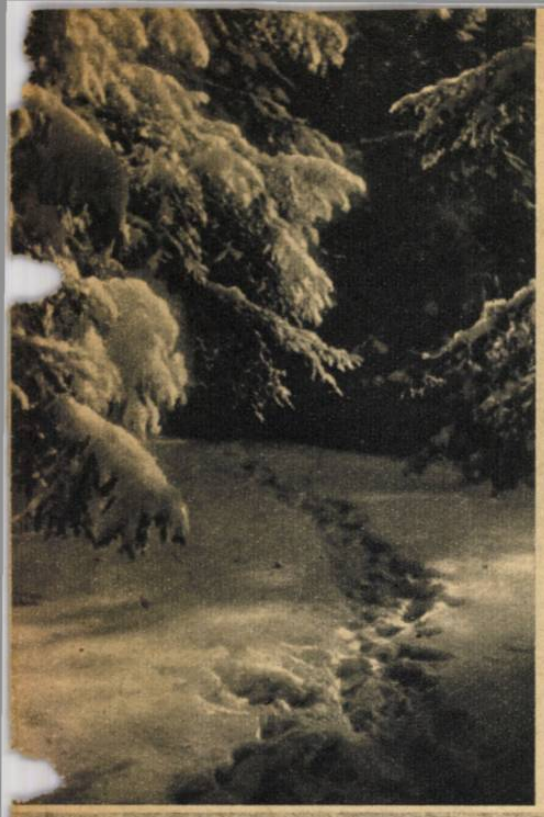

ITT CSÖRTETTEK EL... Farkasok kömnyed futásának nyoma látszik a hóban, a vadászok a sűrűbe követték a menekülő dúvadakat

A TERITÉK... Kettőt a csordából már kilőtték. Az összekötözött lábak közé frissen vágott karó kerül s két hajtó kényelmesen viheti a zsákmányt

NEM ÉL MÁR az öreg agyaras sem. A kutya csak azért ül gőgös biztonsággal mellette, mert a szügyébe talált golyó megölte a félelmetes erejű kant. A fényképezés kedvéért támasztották fel a hóban óriás tetemét →

a Hargitán

ZSÁKMÁNYRA VÁRAKOZIK a hiúz a rengetegben... A kép teleobjektívvel készült, a ritka szalonc nem is sejtette, hogy meglesik...

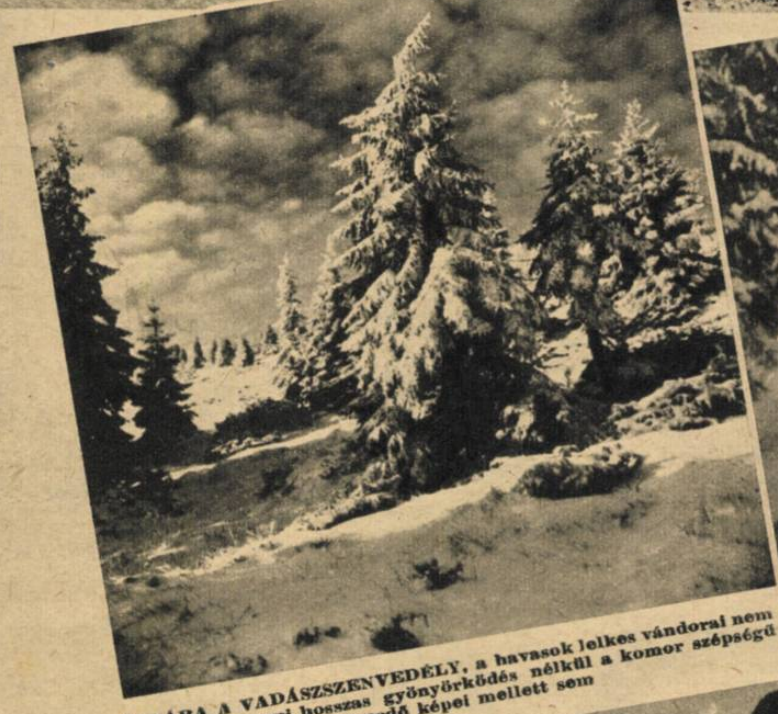

↑HIÁBA A VADÁSZSZENVEDÉLY, a havasok lelkes vándorai nem tudnak elmenni hosszas gyönyörködés nélkül a komor szépségű téli erdő képei mellett sem

A HAVASI NAPSÜTÉSBEN jól esik a hajnal óta tartó gyalogolás után a körön közül elfogyasztott hideg ebéd és a melegítő tűzhely, a borókapálinka

EGY UTOLSÓ PILLANTÁS a kék árnyakat hintő alkonyatban a havas völgybe, s az égre, melyen a felkerekedő szél nehéz fellegeket hajt nyugatnak, — aztán a rengetegben megint a csend veszi át uralmát...

A MACSKÁNAK csak a nyoma látszik a hóban. A bőrös tányértalpú a napfényes Gyertyaszentelő után visszabújt a barlangba, tovább aludni

HAZAFELÉ... A nap lassan lehanyatlik, a puskadörrenések gyérülnek s a hajtók vállukra emelik a gazdag prédát

AHOGY ELŐRE ZUHANT a lövéstől, orrával feltúrta a havat ez a róka is. Mintha villám sujtotta volna le, úgy találta rohanás közben a golyó ↓

HATAN IS ALIG BÍRJÁK A MÉLY HÓBAN a nap legszebb zsákmányának, a hároméves vadkannak súlyos terhét

Az umani hős: Merész László t. hadnagy

A magyar honvédség harmadik arany vitézségi érmes hősei közül Merész László dr. páncélos hadnagy haditette is ott szerepel majd azokon az aranylapokon, melyek az utókor számára megörökítik a talpig férfiak cselekedeteit. Így keletkeznek a legendák egy-egy katona alakja körül, mint ahogy történelmünk komor és véres századaiban a vakmerő végvári vitézekről szövődtek a multban a daliás históriák... A Bugnál történt még, hogy egy vasárnap reggel Merész László tartalékos zászlós felderítő szakaszát, három páncélgépkocsit azzal a megbízással küldött a dandárparancsnokság, hogy deritse fel a terepet Golowanewsk irányában, s az ottlévő erdőket tisztitsa meg a kóborló bolsevistáktól.

Merész László zászlós a parancs végrehajtása közben egy pihenő német gyaloghadosztály törzsét és vonatát találta, s aztán tovább haladt előre, mikor egy kisebb terephajlásban hirtelen déli irányban ügető szovjetlovasság között találta magát. A tüzet azonnal megnyitotta, s a meglepett vörösök, csak akkor ocsudtak fel, mikor a páncélosok már irtóztató pusztitást vittek végbe soraik között nehéz tüzfegyvereikkel. Elesett bolsevisták holttestei borították a földet, gazdátlan lovak száguldoztak a csatatéren, s a körül belül kétszázadnyi lovasságból alig néhányan menekültek meg. A zászlós parancsnokságának rádiójelentést adott a történtekről, azt tovább folytatta felderítő útját északi irányba. Rövid idő mulva egy bolsevista gépkocsioszlopot fedezett föl: — orosz, gyalogs szállító teherautók közeledtek feléje. A zászlós megvárta amig harminc-negyven méternyire érnek, s csak akkor nyitotta meg a gyilkos tüzet. Vad zür-zavar keletkezett, a gyalogság igyekezett felfejlődni, s sürü rajvonalat alkotva rohamot intézett a felde ellen. Merész zászlós páncélosai addig állták a harcot, mig az erősítések beérkeztek és leküzdötték az ellenséget. Haditettéér kivül hadnaggyá lépett elő, kiérdemelte a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét, a hadiszalagon a kardokkal, a német másodosztá keresztet, végül pedig a legfelsőbb Hadúr arany vitézségi éremmel is kitüntette. Az umani hős nemcsak férfi módjára viselk nagy körültekintésről is bizonyságot tett, s elhatározásával megmentette a pihenő német hadosztálytörzset, vonatoszlopot,

Régi magyar humor!

ZSIDÓKÉRDÉS EGY FÉLÉVSZÁZADDAL EZELŐTT

A czuczilista-jelölt.

Drágo Rozenblatt ór — mikar fugja már kifozetni o lokáspéndzt?
— O jövö választások után le foglalhatja o képviselöi fözetésemet.

Itt a kis Kohn!

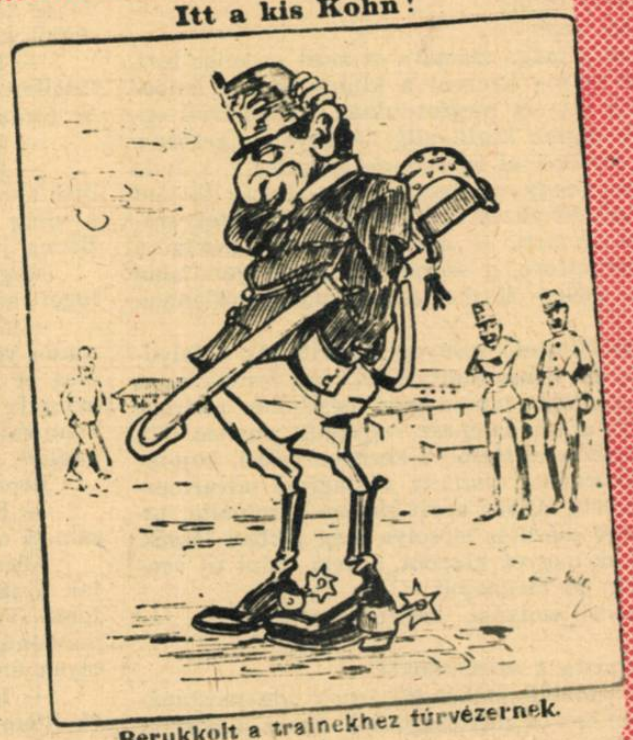

Berukkolt a trainekhez fürvézernek.

Elkesett aggodalom.

Móriczkám, te itt o kanczertben ásitottál? Ho eltonálsz oludni, o füld olá bojok o szédjentül!!
— Ne féljél, Rézikám, nem fagak elolodni, — már kiolodtom mogomot!...

A vasuti kupéban.

Öreg magyar (ül és pipázik).
Vigécz. Kérem, oreság, otazni tetszik?
Öreg magyar. Nem!
Vigécz. Kölönös!

TÁRSADALOM.

A MEGTÉRT.

— Ön, mint izraelita, bizonyára a kormányra fog szavazni...
— Kikérem magamnak! Nem vagyok zsidó; római katholikus vagyok!...

METAMORFÓZIS.

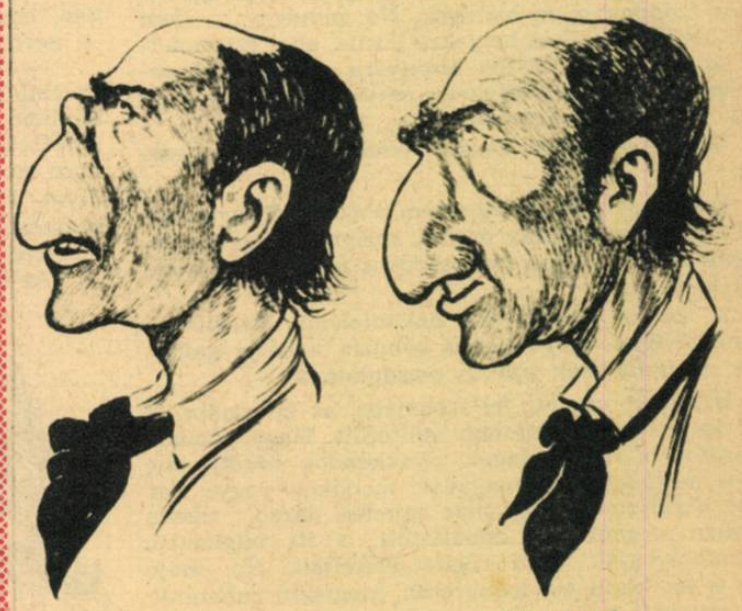

Hogy lesz a Janóból — Jajtelesz?
vagy: a néppárti zsidó.

Elégedetlen cseléd.

A régi uraságtól maradt hajdu beállit az uj földesurhoz.
— Nű, mi baj, Jánas?
— Tessék egy kis szabadságot adni.
— Mire oz mogának, Jánas?
— Szolgálatba akarok állni, urat keresek.
— Hát mogának nincsen oreság?
— Gazdám az csak volna, de urért a szomszédba kell menni!

Az utczán.

— Honyadi ór!
— Kérem, engem Rákóczinak hivnak!
— Nű? Todtam, hodj volomi keserüviz!

A lovardából.

Őrmester. Önkéntes Blau! Maga oly elbizakodottan ül a lovon, mintha maga volna az ország legbutább embere.

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(79.)

— Nem tud vigyázni? Hol a szeme? — kiáltott rá egy nyers hang. — A lába alá nézzen!

— Mi?

— Még magának áll feljebb, nyiszlett zsidó?

Főbevágta a szó. Hát csakugyan... Rá se nézett az idegenre, meggyorsította lépteit, de a hang üldözte, lenéző, utálkozó akcentusa arcába kergette a vért. Stern bácsi azt mondta nemrég, hogy meg kell szokni ezt is... Jó. Hát majd megszokja, s vigyázni fog: nehogy túlságosan sűrűn hallja, mert bármennyire hozzáedződik is az ember a bántásokhoz, egy idő mulva megsokalja őket. Milyen régen nem hallotta már ezt a szót... S mennyire nem érezte különös bántásnak annakidején, amikor utánakiabálták a gyerekek, elmormogták mögötte a felnőttek, csaknem sajnálkozón, mint ahogy egy nyomorékot, egy csonka koldúst is gúnyolnak, de ugyanakkor szánnak is az emberek. No, mindegy... Nem feltétlenül kell olyan helyekre járnia, ahol ezt mondják az embernek, hiszen bizonyára csak a közönséges lelkek élnek a csúfolódás szabadságával az ilyen nagy és komoly városban.

Most vissza a szállodába, hiszen nemsokára este lesz.

Eszébe se jutott, hogy nem ebédelt. Annyira elfoglalta a viszontlátás öröme, melynek édes és részegítő italába ugyan belecsöppent most egy kis keserű íz is.

A korzón sietett át, önkéntelenül kerülve a szembejövőket. Még fejét is behúzta kabátja gallérjába, az üldözöttek tipikus mozdulatával.

Uzsonnát vitetett fel szobájába, az étterembe se volt kedve beülni. Később átöltözött. Nagy gonddal válogatott a ruhák, ingek, nyakkendők között, míg végre megállapodott magával: melyiket vegye fel. Kissé divatjamúlt volt már minden darab, hiszen Bécsben semmit sem csináltatott, s itt alighanem megmosolyogják majd régies holmijait. No, majd erre is sor kerül tán hamarosan, kiegészíti ruhatárát, melyre oly büszke volt valamikor.

Jócskán volt még ideje, gondolta, átnézni a lapokat a hallban. Lesétált, s találomra kezébe vett egy ujságot, amelynek címét azelőtt nem is látta soha.

Mintha tűz csapott volna arcába a betűk közül, — mindenütt ugyanezt a szót olvasta, amit az imént hallott a rakparton, s most a nyomtatott írás mögül még a hangsúlyt is érezte, amivel arcába kiáltották. Szenvedélyes cikkek, melyek mind ezt mondják, s egy kép, egy gúnyrajz, a gyapjashajú, vastagajkú, kidülledt szemű, elállófülű zsidóról, a legfeltünőbb helyen... Hát ez is van? Így beszélnek írásban Budapesten róluk?

Ledobta az ujságot, s körülnézett: nem látta-e valaki, nem nevetnek-e mögötte kárörvendően. Senki se vette észre a tévedést. Megkönnyebbülten lélegzett, s lopva újra az asztalon heverő lapra tekintett, mint vádlott a kínzószerszámra. Elhatározta, hogy odakint az ujságárusnál vásárol egyet, s a szobájában majd elolvassa, tövéről-hegyire.

Nem volt maradása a hotelben, most már nekiöltözködve a vacsorának, ismét az utcára ment. Elég sötét volt ahhoz, hogy ne fedezzék fel mindjárt külsejéről: hová tartozik, s ne molesztálják türelmetlen gondolkodású emberek.

A kirakatokat alig világították, a sétálók is hiányoztak most a szűk belvárosi utcákból, melyeknek aszfaltján a háború előtt oly tarka hullámokban hömpölygött fel s alá az elegáns, gazdag világ. Csakugyan megszürkült ez a Budapest; elveszítette fényét, ragyogását, varázsát. Ennél a városnál Bécs is sokkal különb, hiszen ott nemzetközi élet van, az ember angol, francia szót hall, pipás amerikaiakat lát, akik szórják a dollárt, s a mulatókban folyik a drága francia pezsgő. Ámbár lehet, hogy az éjszakai élet itt se változott.

Tétován bolyongott össze-vissza, végül aztán felcsengetett Hugóékhoz.

Cecil már megnyugodott, s egészen régi szépségében ragyogott, ahogyan az estének nekiöltözködve ott állott az előszoba közepén, utolsó pillantást vetve még karcsú alakjára. Hugó mosolygós képpel kérdezte:

— No, nem izgul?

— Ugyan, miért?

— Hiszen a maga számára ez most premier lesz. Meglátja, rá se fog ismerni a klubra, de az emberekre se, akik ott ma megfordulnak. Csupa friss egzisztencia. A régiek közül alig néhányan maradtak.

Gyalog sétáltak el az ismerős helyiségig, s Juda megállapította, hogy valóban, nagy változás történt itt. A raffinált fényűzés új bizonyságai ötlöttek szemébe lépten-nyomon, — a sógor nem sajnálta a pénzt a befektetésre, a szórakozásnak, a gondtalan dáridónak e meleg fészke csakugyan páratlannak tűnt előtte.

Most már süppedő szőnyegek borították a folyosót, a portás, aki bebocsátotta őket, úgy festett, mint egy egzotikus állam tábornagya: égszínkék nadrágján tenyérnyi arany lampasz ragyogott, mellén alig látszott a kabát a sujtástól, s kezében óriási, bojtokkal, aranyzsinórokkal díszített, vastagfejű udvarmester-pálcát tartott. Kövér arcát símára beretválta, talán azért, hogy alázatos mosolya még jobban lássék.

Hugóéknak nagyot köszönt, s neki, mint új vendégnek, külön is meghajolt.

— Alázatos szolgája, méltóságos uram... — mondta.

Juda felhúzta a szemöldökét.

— Ilyen előkelő emberek járnak ide mostanában, hogy mindenkit méltóságosnak címez a portás? — kérdezte Hugótól.

— Á, dehogy! Csak éppen egy idő óta szeretik az emberek, ha felfelé címezik őket. Emlékszik? Valamikor mindenki doktor úr volt a pincéreknek és portásoknak, ma már sértésnek venné az ilyesmit egy igazi doktor is. Méltóságos, barátom... Most ez a divat. Nem kell különösen meghatódnia, mert a házmesterné közben nagyságosra változott. Mondtam, meglepő dolgokat tapasztal majd Pesten...

Az ügyvéd már tudott róla, hogy ő is jön, s kö-

véren, elégedetten, illatosan sietett eléjük. Judát magához ölelte, s úgy megszorította, hogy szinte beleroppant a mellkasa.

— Nohát, nohát, ez aztán a véletlen meglepetés... — mondogatta, miközben tenyerével a vendég lapockáját paskolta.

— Hadd nézzem, mennyit öregedett... — kedélyeskedett Juda.

— Én? Fiatalabb vagyok, mint valaha, barátocskám.

Valóban úgy tetszett, mintha az idő visszafelé haladt volna Hugó sógora fölött. Igaz, ezt a csalóka változást tán nagyrészt az okozta, hogy bajuszát leberetváltatta, divatos, síma arca volt, s nem is régen kelhetett fel a borbély székéből, mert a puder fehér rétege ott volt az arcán, e síma, piros, egészségtől kicsattanó ábrázaton.

— No, nem hittem volna, hogy mégegyszer itt találkozzunk. Őszintén szólva, arra gondoltam, háttal se fordul többet Magyarországnak.

— Ugyan...

— Hiába, — Sándor metszően gúnyos hangsúllyal mondta ezt, — a honvágy hazahúzza az embert a világ legtávolabbi sarkából is, maga pedig csak Bécsig jutott...

Magához ölelte Júdát, s bizalmasan suttogóra fogott szóval folytatta:

— De mondja, ember, hogy jutott eszébe ebbe a randa városba visszajönni? Én, ha magának vagyok, meg se állok Berlinig. Az az igazi hely... Hallom, micsoda lokálok nyílnak ott, az emberek tele vannak bonhomiával, örülnek a békének és szabadságnak, mialatt nálunk...

Reménytelen gesztust tett a kezével.

— Különben miért tudja meg tőlem? Mit rontsam el a maga jó estéjét?

Közben átmentek három termen, bekukkantottak a játékszobába, ahol baccarat és chemin de fer folyt. Valóban, csupa ismeretlen ábrázat nézett rá mindenünnen, kíváncsi, fürkésző tekintetét ugyanolyan érdeklődéssel viszonozva.

— Igen, egy-két egészen meglepő dologra már rájöttem a rövid idő alatt, mióta itthon vagyok, — mosolygott.

Sándor a legjobb asztalhoz kalauzolta őket az étteremben. A sarokban kaptak helyet, ahonnét végiglátták a társaságokat, arcokat, az érkezőket, s azokat is, akik a játékterembe átmenőben csak épp bekukkantottak.

A békebeli bőség duzzadt itt, igazán nem hiányzott semmi, amit a pénz, az előkelőség megkíván. Pazar étlapot tettek eléjük, válogathattak az inyencfalatokban, s Júda meg is jegyezte:

— Azért maguk itthon nem olyan szegények, mint a bécsiek.

— Dehogy nem, — nevetett Hugó — csak éppe mi szeretünk enni, s előteremtjük a föld alól is pazar lakomához szükséges anyagot. Emlékezzék hogy a háború alatt is mindent megkaphatott az

ber, amit szeme-szája kívánt, ha pénze volt hozzá.

Nagy gonddal állította össze a menüt, kiválogatta az italokat, s belefelejtkeztek a fehér asztal mindent feloldó örömeibe. A zene is megszólalt, finoman, diszkréten; aki akarta hallotta, aki akarta nem, diskurálni is lehetett tőle nyugodtan.

Néhány régi arc felbukkant az idegen vendégek tömegében, kissé megváltozottan, de Juda mindenkihez hozzáfordult Hugóhoz és érdeklődni volt kénytelen: ki volt az a bankárkülsejű férfi, akit olyan nagy tisztelettel, s amellett mégis a törzsvendégeknek kijáró bizalmaskodással fogadtak.

— Új csillag... — kacsintott Reményi mindannyiszor.

Ezeket most vetette fel a háborúutáni konjunktúra vad hullámverése. Legtöbbjükön érezni lehetett még a félszegséget, sőt a gettó sajátságos szagát is. Így festhetett jómaga annakidején, mikor egészen zöld fiatalemberként a fővárosba került. A hetyke rátartiság, a gyorsan szerzett pénz gőgje kiáltott róluk, feltűnő ruhájukról, aranygyűrűikről, cigarettaszelencéikről, s kis nőikről, akiket brilliánsokkal teleaggatva magukkal cipeltek ide, az éjszaka fényei alá.

— Tőzsdések?

Hugó bólintott:

— Persze... Ugyan mi mások lennének?

Egészen jól mulatott, úgy érezte magát, mint egy előkelő külföldi, aki az egzotikus idegen város sajátságait tanulmányozza, helyi szokásaival ismerkedik, s a bennszülöttek életét kóstolgatja. Finom borokat bontottak ki, Júda lassanként felmelegedett. Dudorászott a cigánnyal, a csárdásoknál sarkával kopogott az asztal alatt, tenyerébe támasztotta arcát, — mint egy mulató földbirtokos, s már azon gondolkodott, hogy magához inti a primást s nótát rendel Cecilnek.

Az ügyvéd, aki teljesen beletanult a lokáldirektori szerepbe, s már nemcsak politikai ambícióiról tett le, de az irodája felé sem nézett hónapok óta, megint felbukkant az asztal mellett.

— No, hogy érzi magát nálunk?

— Köszönöm... — mosolygott.

— Nincs kedve kicsit körülnézni?

Cecil biztatta:

— Ne zavartassa magát, ha érdekli a klub, menjen.

Bocsánatkérőn mosolygott, felállt, s elindult Sándorral a futó szemlére. A játékteremben most is óriási összegekben folyt a baccarat, — talán még nagyobbak voltak a tétek, mint a legjövedelmezőbb háborús szállítások esztendőiben. A kis nőcskék és a hirtelen meggazdagodottak szédülten szórták a bankót, amelyről tudták: holnapra talán semmi értéke nem lesz. Ezek a jelentéktelen külsejű, kalandorformájú fickók úgy röpködtek most a börze körül, akár a nyári lámpafény sugárkörében a lepkék. Egyik nap tele volt a pénztárcájuk, s úgy költekeztek, mintha Rotschild állt volna mögöttük, a borravalót is csak százasokban mérték, másnap pedig nem tudták kifizetni feketéjüket a kávéházban, mert éppen rosszul spekuláltak.

Sándor természetesen mindenkit ismert.

— Látja azt a göndör, alacsony embert?

— Azt, aki zsetonokat számol?

— Igen... Mit gondol, mennyi vagyona van?

— Fogalmam sincs. Ki ez?

— Nem is fontos. De Feldmannak hívják egyébként. Szaldokontista volt az Angol-Magyar Bankban.

— És most?

— Vállalati igazgató, sőt vezérigazgató, sőt elnökvezérigazgató, ha úgy tetszik, — húzta el száját Sándor. — Alapított magának egy csomó vállalatot, van szénbányája, valami újfajta téglát is akar gyártani, azonkívül összehozott egy részvénytársaságot bankalapításhoz. Az az érzésem, hogy egy hónap mulva olvasni fogunk róla az ujságokban. Itt kártyázza el a részvénytársaságok alaptőkéjét, avval a sovány, vörös nővel, aki szemközt ül vele. Összes vállalatainak együttvéve van egy szobája, de őnagyságának lakást rendezett be a Belvárosban. Annyit költ, amennyit tisztességes ember egy esztendő alatt se szívesen szórna el.

— Ki tudja ezt róla?

— Azt hiszem, mindenki. Legalább is mindenki, aki itt van, kártyázik vele, leül az asztalához, megeszi a vacsoráját, fogyasztja a pezsgőjét és... belekóstol a babájába. Mert őnagysága egyáltalán nem tartozik a hűséges természetek közé.

— És mégis szóbaállnak vele? Hiszen mindenkinek baja lehet belőle, ha egyszer kiderül a szélhámossága.

— Ugyan! Kedvesem, nem olyan finnyásak már az emberek, mint a maga korában voltak.

— Hogy-hogy az én koromban?

— Tudja milyen őrült különbség van, mondjuk 1915 és 1920 között? Akkor még élt a császár, barátom. Az emberek szerettek legalább tisztességesnek tetszeni, ha másuk nem is volt, mint a becsületük. Akkor a ki nem fizetett kártyaveszteség miatt kivonlőtték magukat az aranyifjak. Ma elmennek a pisdére, s besszre spekulálnak a koronával. Hajaj...

— sóhajtott — el se hiszi, mennyire rosszul érzem magam én is ebben a posványban...

Az utolsó mondat nem hangzott valami túlságos meggyőzően, viszont a többit nagyon mély őszinteséggel árulta el a pesti éjszaka életének beavatott szakértője.

Most már Juda kezdett érdeklődni egy-egy feltűnő alak után, s mindannyiszor pontos felvilágosítást kapott a szóbanforgó úr vagy hölgy tevékenységéről, vagyoni helyzetéről, jövendő kilátásairól, sőt Sándor, mint egykori kriminalista, még azt is meg tudta mondani legtöbb esetben: mennyi időt kell az illetőnek eltöltenie különböző állami büntető intézetekben, amíg levezekli a törvényekkel szemben tanusított tiszteletlen magatartását.

Ha összehasonlította az éjszakai életnek ezt a jellegzetes fészkét amannak a másik világnak hasonló intézményeivel, valóban arra a megállapításra kellett jutnia őszinte-önmagában, hogy pár esztendővel ezelőtt még ez a könnyű, erkölcsökben nem túlzottan válogatós környezet is valahogy tisztességesebbnek tűnt. Kevesebb volt a felelőtlenség, s jóval ritkábbak az ilyen egészen kétes egzisztenciák. Akkor legfeljebb az uzsorások keringtek a pénz forgószelében, azokról tudta mindenki: hány esztendei börtönt, fegyházat érdemeltek már ki tevékenységükkel, a vendégek azonban, ha könnyelműek voltak is, ha nem válogattak talán túlságos finnyásággal az üzletek között, ennyire nyilvánvaló, cégéres börtöntöltelékek mégse akadtak köztük.

Meg is mondta véleményét Sándornak, aki vállat vont:

— Hja, barátocskám, a háború sok minden más közt ezt is okozta... Az erkölcsök süllyedéséről, ha emlékszik rá, már akkor is panaszkodtak a szigorú moralisták. Unalmas tanulmányokat írtak arról, hogy az emberiség nagy mérkőzése mennyire züllesztően hat a közgondolkodásra, s hogy kezdi ki társadalmunk etikai alapjait. A végső következményeket most szemlélhetjük. De azért ne higyje, hogy olyan elriasztó ez... Pár esztendő alatt majd kihullanak a nagy rostából ezek a fiatalemberek. Ahogy konszolidálódnak a viszonyok, úgy tűnnek el ők is az ismeretlenségnek abban a mélységeiben, ahonnét felvetette őket az idő szeszélye.

— Igen-igen... mormolta Juda. — De nem lehet kellemes komoly üzletemberek számára, hogy ilyen partnerek kínálkoznak.

Az ügyvéd nem tudta megállni, harsányan nevetett.

— Óh, maga naiv ember... Hát azt képzeli, hogy Weisz Fülöpék ezekkel a figurákkal kötnek üzleteket? Hogy ezeket csakugyan komolyan veszi valaki?

Juda zavartan mentegetődzött:

— Hiszen azt mondta az előbb, hogy milliomosok vannak köztük.

— Hát aztán? Ma milliomosok, holnap a rajtuk való ruhán kívül egyebük sincs. A mindennapi spekulációból szelik le kenyerüket, abból isszák a pezsgőt, s talán ez a kis randa kövér nem mondhat egyebet magáénak reggelre, mint azt a pár zsetont, amit majd bevált, ha befejeződik a játék.

— Nem értem...

Sándor vigasztalón bólogatott:

— Ne törődjék vele, nem is olyan fontos. Ami ma történik, kedvesem, azt nem megérteni kell, csupán tudomásulvenni és elfogadni. S talán valamennyire alkalmazkodni. Ahogy magát ismerem, ez nem fog túlságos nehezen menni.

— Lehet...

Kedvetlenül fordult vissza, most már nem volt kíváncsi a vendégekre. Arcán olyan kelletlen kifejezéssel ült az asztalhoz, Hugó és Cecil közé, hogy Reményi megkérdezte:

— Mi történt? Találkozott valakivel?

Sándor megnyugtatón legyintett:

— Dehogy! Csak látott egyet-mást, s kapott tőlem némely felvilágosítást közgazdasági életünk legfrissebb csillagairól.

— Akkor nem csodálom...

Juda körülbelül úgy érezte most magát, a hallottakat fontolgatva, mint a Rotschildok közül egy, aki betéved valami obskurus társaságba, egy sereg szélhámos, csaló közé, s mérhetetlen gazdagságának, hírnevének hűvös ormáról utálkozva szemléli a pénz körül nyüzsgő neveletlen mohóságot. Sohase rokonszenvesek azok az emberek, akik az arany varázsával éppen csak megismerkedtek, betévedtek a roppant bálvány templomába, ahol nem ismerik a szertartásokat, kirínak a környezetből, s viselkedésükkel megbotránkoztatják az istenség beavatott, régi híveit.

Ezekhez képest ő már csaknem úrnak érezhette magát.

— No látja, — mondta Hugó, mikor a sógor magukra hagyta őket, — most már talán megérti az én idegességemet és kedvetlenségemet is. Hát lehet ilyen világban dolgozni? S hozzá még az a buta antiszemitizmus is... Egyik oldalról egy csomó csirkefogó teszi bizonytalanná az ember munkájának eredményét, értelmét, a másikon meg ugyanakkor üldözik, mint az erdőben a vadat.

Cecil csillapította.

— Jól van, jól, — legyintett — nem szólok én már egy szót sem. Legjobb, ha az ember valóban nem okoz magának kellemetlen perceket a mérgelődéssel, s úgy veszi a dolgokat, ahogy vannak. Aki megengedheti azt a luxust, hogy ne dolgozzék, hagyjon abba minden munkát, próbáljon szemlélődve élni, amíg megváltozik a világ.

(Folytatjuk.)

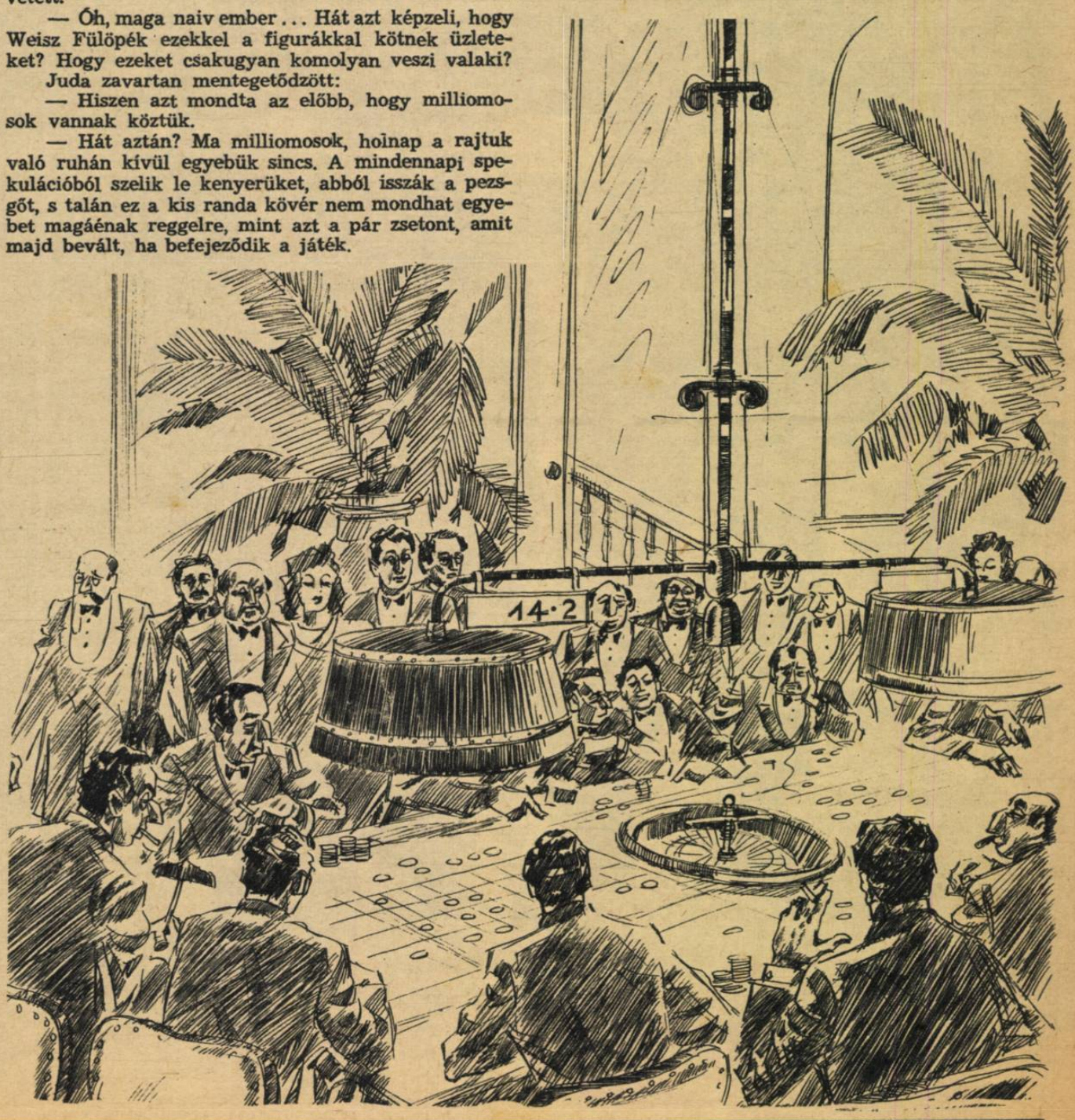

GYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-356. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 19. on: 132-883, 139-926. — Előfizetési ár egy évre 20 P, félévre 10 P, negyedévre 5 P. Egyes szám ára 40 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. mélynyomó-körforgógépein. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

88 SZOVJETPÁNCÉLOST SEMMISÍTETT MEG
WITTMANN SS-ROHAMPARANCSNOK TIGRISE!...